

Spravodajca 02/2011

V tomto Spravodajcovi Vás chceme oboznámiť s novinkami v oblasti DPH, ktoré prináša nové Vykonávacie nariadenie EÚ k DPH účinné od 1. 7. 2011.

Od 1. júla 2011 sa priamo (t.j. bez zapracovania do lokálneho zákona) uplatňuje vo všetkých členských štátoch EÚ nové Vykonávacie nariadenie Rady EÚ v oblasti DPH č. 282/2011. Cieľom Nariadenia je zabezpečiť jednotné uplatňovanie súčasného systému DPH tým, že sa ustanovujú pravidlá vykonávania smernice o DPH (č. 2006/112/ES).

Vykonávacie nariadenie definuje najmä tieto oblasti:

- zdaniteľná osoba
- dodanie tovaru a poskytovanie služieb
- miesto zdaniteľných transakcií

Nariadenie stanovuje pravidlá uplatňovania smernice o DPH 2006/112/ES, prináša nové definície, spresňuje a vysvetľuje konkrétne situácie a určuje povinnosti dodávateľov tovarov a služieb do zahraničia (napr. povinnosť dodávateľa overiť údaje poskytnuté odberateľom ohľadne jeho postavenia pre DPH účely; dokumenty, ktoré má požadovať na tento účel od odberateľa a pod).

1. Miesto poskytnutia služieb

Ako už vyplýva zo smernice o DPH zapracovanej do zákona o DPH od 1.1.2010 existujú dve pravidlá pri poskytovaní služieb. Nariadenie upravuje, na aké kritériá je potrebné prihliadať pri určovaní miesta poskytnutia služieb. Za miesto, kde má zdaniteľná osoba zriadené sídlo svojej ekonomickej činnosti, sa považuje miesto, kde sa vykonávajú funkcie ústrednej správy podniku. Hlavnými kritériami pre určenie tohto miesta sú:

- miesto, kde sa prijímajú zásadné rozhodnutia týkajúce sa všeobecného riadenia podniku (prednostne uplatňované kritérium),
- miesto, kde sa nachádza registrované sídlo podniku,
- miesto, kde sa stretáva vedenie podniku.

Samotná existencia poštovej adresy sa nemôže považovať za sídlo ekonomickej činnosti zdaniteľnej osoby.

2. Stála prevádzkareň z pohľadu DPH

Nariadenie spresňuje pojem prevádzkareň, pričom ju definuje ako akúkoľvek prevádzkareň inú než sídlo. Prevádzkareň sa vyznačuje:

- dostatočným stupňom stálosti a
- dostatočnými ľudskými a technickými zdrojmi,

ktoré jej umožňujú prijímať a využívať služby, ktoré sa jej poskytnú na jej vlastné potreby.

Samotné pridelenie identifikačného čísla pre DPH nepostačuje na to, aby sa mohlo usúdiť, že zdaniteľná osoba má prevádzkareň.

3. Postavenie odberateľa ako zdaniteľnej osoby

Pri tzv. základnom pravidle závisí miesto poskytnutia služieb od skutočnosti, či je prijímateľ služby zdaniteľnou osobou a tiež v akom postavení koná. Poskytovateľ služby musí poznať, v akom postavení odberateľ koná (najmä či je zdaniteľnou osobou a či prijíma služby na svoje podnikanie alebo na osobnú spotrebu).

Ak odberateľ oznámi poskytovateľovi služby svoje IČ DPH, ktorým preukazuje, že je zdaniteľnou osobou, je poskytovateľ služby povinný overiť správnosť týchto informácií (IČ DPH, ako aj meno a adresu odberateľa) bežne dostupnými prostriedkami (napr. cez webovú stránku daňovej správy, alebo vyžiadať od odberateľa kópiu osvedčenia vydaného príslušnými daňovými orgánmi).

Odberateľa je možné považovať za zdaniteľnú osobu aj v prípade, ak mu ešte nebolo pridelené IČ DPH, avšak už oň požiadal a o tejto skutočnosti informoval dodávateľa a poskytol aj iný dôkaz o tom, že je zdaniteľnou osobou. Aj v tomto prípade platí podmienka, že dodávateľ musí tieto skutočnosti primerane overiť.

Ak je odberateľ usadený v štáte mimo EÚ, môže ho dodávateľ považovať za zdaniteľnú osobu na základe osvedčenia príslušných daňových orgánov odberateľa, príp. na základe IČ DPH alebo obdobného čísla prideleného štátom, v ktorom je odberateľ usadený (v tomto prípade opäť povinnosť primerane overiť).

V nadväznosti na povinnosť dodávateľa preverovať postavenie odberateľa, nariadenie tiež upravuje, že každá zdaniteľná osoba, ktorej je pridelené IČ DPH je povinná toto číslo oznámiť svojmu dodávateľovi služieb alebo tovaru.

Výnimka z tejto povinnosti oznamovania IČ DPH sa týka len takých nadobúdateľov tovaru, ktorí majú pridelené IČ DPH len z dôvodu, že prijímajú alebo poskytujú služby, avšak neprekročili hranicu nadobudnutia tovarov z iných členských štátov určenú pre povinnosť registrácie (v SR je tento prah 13.941,45 EUR). Nariadenie podrobnejšie vysvetľuje postup v takomto prípade.

4. Osobitné druhy poskytovaných služieb

Nariadenie upravuje, aké postupy je potrebné uplatňovať pri špeciálnych druhoch poskytovaných služieb ako sú napr. reštauračné a stravovacie služby, prenájom dopravných prostriedkov, kultúrne, umelecké, športové, vedecké, vzdelávacie a iné podobné služby.

5. Záver

Nakoľko sú ustanovenia uvedeného Nariadenia rozsiahle a venujú sa všetkým oblastiam DPH, nie je možné ho v tomto Spravodajcovi vyčerpávajúco obsiahnuť. Odporúčame preto venovať pozornosť tomuto Nariadeniu a oboznámiť sa s jeho znením podrobnejšie.

Daňové riaditeľstvo na svojej stránke www.drsr.sk tiež uverejnilo Metodický pokyn, ktorý obsahuje vysvetlenia a príklady.

Materiál uvedený v tomto Spravodajcovi má len informatívny charakter a nenahrádza právne a daňové poradenstvo. Ak by došlo pri použití týchto všeobecných informácií k nesprávnej interpretácii, nemôžeme znášať zodpovednosť za prípadné chyby a nezodpovedáme za žiadne škody, ktoré by mohli vzniknúť ich použitím. Pri riešení konkrétnych záležitostí Vám odporúčame obrátiť sa na pracovníkov našej kancelárie.